

MDF (continuare): Analiza circuitelor liniare în regim tranzitoriu

Prof.dr.ing. Gabriela Ciuprina

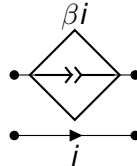
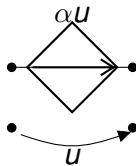
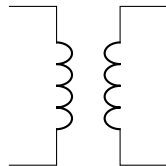
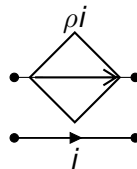
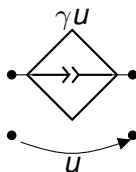
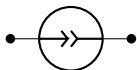
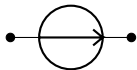
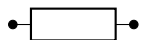
Universitatea "Politehnica" București, Facultatea de Inginerie Electrică

Suport didactic pentru disciplina *Algoritmi Numerici*, 2017-2018

Cuprins

- 1 **Introducere**
 - Tipuri de elemente ideale de circuit
 - Formularea problemei
 - Ecuații
- 2 **MDF: Circuite discretizate**
 - Schema de discretizare în timp
 - Circuite companion
 - Algoritmul metodei
- 3 **MDF: Sistem de stare**
 - Sistemul de stare
 - Ideea algoritmului
 - Euler implicit

Tipuri de elemente ideale

Liniare!

Analiza circuitelor electrice liniare în regim tranzitoriu

Date:

- *Topologia circuitului* (graful circuitului) - poate fi descris:
 - geometric;
 - numeric (matrice topologice/ *netlist*);
- Pentru fiecare latură k :
 - tipul laturii (R,L,C,M,SUCU,SICI,SICU,SUCI, SIT,SIC);
 - caracteristica constitutivă
 - R_k, C_k, L_k, L_{kj} ;
 - parametrul de transfer $\alpha, \beta, \gamma, \rho$;
 - semnalul de comandă (curent/tensiune, latură/noduri);
 - dep. de timp a parametrului: ($e_k(t), j_k(t), t_{\min} < t < t_{\max}$)
- Condițiile inițiale:
 - curenții prin bobine $i_{Lk}(t_{\min})$
 - tensiunile la bornele condensatoarelor $u_{Ck}(t_{\min})$

Se cer: $i_k(t), u_k(t), k = 1, 2, \dots, L.$

Analiza circuitelor electrice liniare în regim tranzitoriu

Problema fundamentală este bine formulată dacă are soluție și aceasta este unică.

- O **condiție necesară** de formulare corectă: circuitul să aibă un arbore normal care să conțină toate SIT și nicio SIC (SIT nu formează bucle, SIC nu formează secțiuni).

Vom reveni asupra acestui aspect.

Ca la c.c.

- 1 Kirchhoff I
- 2 Kirchhoff II
- 3 Ecuatii constitutive pentru elementele rezistive:
 - laturi de tip SRC, SRT;
 - laturi de tip SIC, SIT;
 - laturi de tip SUCU, SICI, SUCI, SICU - comandate liniar.

relații algebrice

DAR

Diferit de c.c.

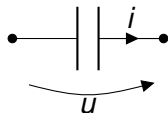
Ecuatii constitutive pentru elementele reactive:

- bobine;
- condensatoare;
- bobine cuplate.

relații diferențiale

Sistemul de rezolvat va fi un sistem diferențial-algebric DAE

Condensatorul ideal liniar

Regula receptoare:

$$i = C \frac{du}{dt} \Leftrightarrow u(t) = u(0) + \frac{1}{C} \int_0^t i(t') dt'. \quad (1)$$

Obs: relația constitutivă este liniară doar dacă $u(0) = 0$.

Puterea convențional primită:

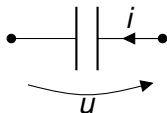
$$p = ui = uC \frac{du}{dt} = \frac{d}{dt} \left(\frac{Cu^2}{2} \right) = \frac{dW}{dt}, \quad (2)$$

unde

$$W = Cu^2 > 0, \quad \text{dacă } C > 0. \quad (3)$$

Tensiunea condensatorului este *variabilă de stare* (determină energia și este o funcție continuă de timp).

Condensatorul ideal liniar

Regula generatoare:

$$i = -C \frac{du}{dt} \Leftrightarrow u(t) = u(0) - \frac{1}{C} \int_0^t i(t') dt'. \quad (4)$$

Obs: relația constitutivă este liniară doar dacă $u(0) = 0$.

Puterea: convențional cedată $p = ui \Rightarrow$ convențional primită:

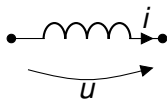
$$p = -ui = uC \frac{du}{dt} = \frac{d}{dt} \left(\frac{Cu^2}{2} \right) = \frac{dW}{dt}, \quad (5)$$

unde

$$W = Cu^2 > 0, \quad \text{dacă } C > 0. \quad (6)$$

Tensiunea condensatorului este *variabilă de stare* (determină energia și este o funcție continuă de timp).

Bobina ideală liniară

Regula receptoare:

$$u = L \frac{di}{dt} \Leftrightarrow i(t) = i(0) + \frac{1}{L} \int_0^t u(t') dt'. \quad (7)$$

Obs: relația constitutivă este liniară doar dacă $i(0) = 0$.

Puterea convențional primită:

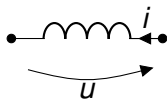
$$p = ui = iL \frac{di}{dt} = \frac{d}{dt} \left(\frac{Li^2}{2} \right) = \frac{dW}{dt}, \quad (8)$$

unde

$$W = Li^2 > 0, \quad \text{dacă } L > 0. \quad (9)$$

Curentul prin bobină este *variabilă de stare* (determină energia și este o funcție continuă de timp).

Bobina ideală liniară

Regula generatoare:

$$u = -L \frac{di}{dt} \Leftrightarrow i(t) = i(0) - \frac{1}{L} \int_0^t u(t') dt'. \quad (10)$$

Obs: relația constitutivă este liniară doar dacă $i(0) = 0$.

Puterea: convențional cedată $p = ui \Rightarrow$ convențional primită:

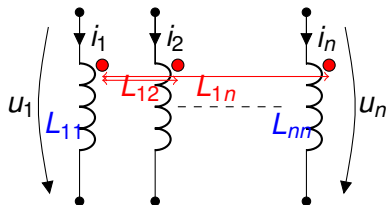
$$p = -ui = iL \frac{di}{dt} = \frac{d}{dt} \left(\frac{Li^2}{2} \right) = \frac{dW}{dt}, \quad (11)$$

unde

$$W = Li^2 > 0, \quad \text{dacă } L > 0. \quad (12)$$

Curentul prin bobină este *variabilă de stare* (determină energia și este o funcție continuă de timp).

Perechea de bobine cuplate

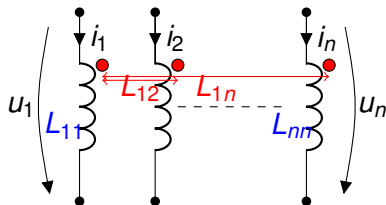

$$\mathbf{u} = \mathbf{L} \frac{d\mathbf{i}}{dt}, \quad (13)$$

$$\mathbf{L} = \begin{bmatrix} L_{11} & L_{12} & \cdots & L_{1n} \\ L_{21} & L_{22} & \cdots & L_{2n} \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ L_{n1} & L_{n2} & \cdots & L_{nn} \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^{n \times n}, \quad \mathbf{i} = \begin{bmatrix} i_1 \\ i_2 \\ \vdots \\ i_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n, \quad \mathbf{u} = \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ \vdots \\ u_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n, \quad (14)$$

\mathbf{L} - matricea inductanțelor, simetrică: $L_{kj} = L_{jk}$ $k = j$: *inductanțe proprii*;
 $k \neq j$: *inductanțe mutuale*.

Perechea de bobine cuplate

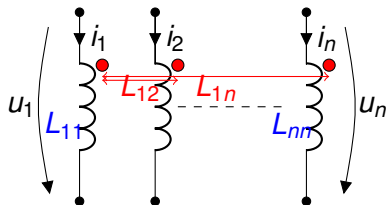
$$\mathbf{u} = \mathbf{L} \frac{d\mathbf{i}}{dt}, \quad (13)$$

Regula standard:

- pentru fiecare bobină: regula de la receptoare
- toți curenții intră în bobine prin bornele polarizate.

Schimbarea bornei polarizate (care are caracter convențional) determină schimbarea semnului inductanței mutuale.

Perechea de bobine cuplate

$$\mathbf{u} = \mathbf{L} \frac{d\mathbf{i}}{dt}, \quad (13)$$

Puterea convențional primită:

$$p = \mathbf{i}^T \mathbf{u} = \mathbf{i}^T \mathbf{L} \frac{d\mathbf{i}}{dt} = \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} \mathbf{i}^T \mathbf{L} \mathbf{i} \right) = \frac{dW}{dt}, \quad (14)$$

unde

$$W = \frac{1}{2} \mathbf{i}^T \mathbf{L} \mathbf{i} > 0, \quad (15)$$

dacă \mathbf{L} e pozitiv definită $\Leftrightarrow L_{kk} > 0$ și $|L_{kj}| < \sqrt{L_{kk} L_{jj}}$.

Metoda diferențelor finite

Prin rezolvarea numerică se vor obține valori aproximative ale mărimilor într-o mulțime discretă de valori ale timpului notate

$$t_0 = t_{\min}, t_1, t_2, \dots, t_n = t_{\max}.$$

Valorile mărimilor în aceste momente de timp vor fi notate

$$u_k^{(j)} \approx u_k(t_j), \quad i_k^{(j)} \approx i_k(t_j)$$

- $k = 1, \dots, L$ este un indice de latură,
- $j = 1, \dots, n$ reprezintă momentul de timp t_j .

Metoda diferențelor finite

Ideea:

Discretizarea ecuațiilor cu derivate:

- se va scrie ecuația la momentul de timp t_j ;
- pentru aproximarea numerică a derivatei se va folosi o formulă de diferențe finite regresive de ordinul 1 (Euler implicit):

$$\frac{df}{dt}(t_j) \approx \frac{f^{(j)} - f^{(j-1)}}{t_j - t_{j-1}}$$

unde $f^{(j)} \approx f(t_j)$. Pentru simplificare, pp.:

$$t_{\min} = 0 \quad t_j - t_{j-1} = h$$

$$\Rightarrow t_1 = h, t_2 = 2h, \dots, t_j = jh, \dots, t_n = nh = t_{\max}.$$

Circuitul discretizat asociat bobinei

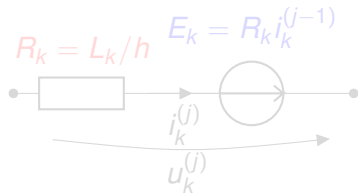
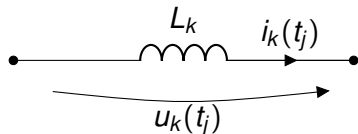
$$u_k(t_j) = L_k \frac{di_k}{dt}(t_j)$$

discretizată:

$$u_k^{(j)} = L_k \frac{i_k^{(j)} - i_k^{(j-1)}}{h}$$

$$u_k^{(j)} = \frac{L_k}{h} i_k^{(j)} - \frac{L_k}{h} i_k^{(j-1)}$$

$$u_k^{(j)} = R_k i_k^{(j)} - E_k$$

Circuitul discretizat asociat bobinei

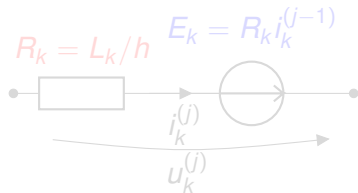
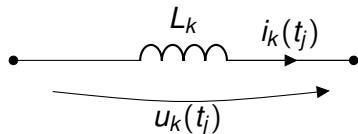
$$u_k(t_j) = L_k \frac{di_k}{dt}(t_j)$$

discretizată:

$$u_k^{(j)} = L_k \frac{i_k^{(j)} - i_k^{(j-1)}}{h}$$

$$u_k^{(j)} = \frac{L_k}{h} i_k^{(j)} - \frac{L_k}{h} i_k^{(j-1)}$$

$$u_k^{(j)} = R_k i_k^{(j)} - E_k$$

Circuitul discretizat asociat bobinei

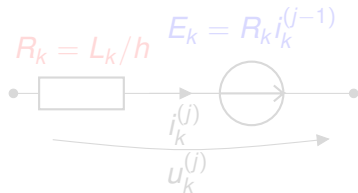
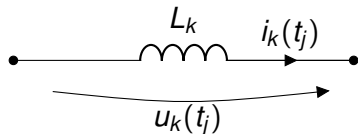
$$u_k(t_j) = L_k \frac{di_k}{dt}(t_j)$$

discretizată:

$$u_k^{(j)} = L_k \frac{i_k^{(j)} - i_k^{(j-1)}}{h}$$

$$u_k^{(j)} = \frac{L_k}{h} i_k^{(j)} - \frac{L_k}{h} i_k^{(j-1)}$$

$$u_k^{(j)} = R_k i_k^{(j)} - E_k$$

Circuitul discretizat asociat bobinei

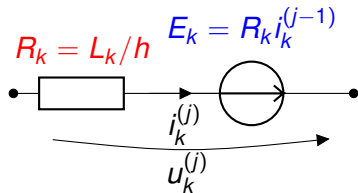
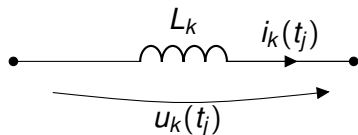
$$u_k(t_j) = L_k \frac{di_k}{dt}(t_j)$$

discretizată:

$$u_k^{(j)} = L_k \frac{i_k^{(j)} - i_k^{(j-1)}}{h}$$

$$u_k^{(j)} = \frac{L_k}{h} i_k^{(j)} - \frac{L_k}{h} i_k^{(j-1)}$$

$$u_k^{(j)} = R_k i_k^{(j)} - E_k$$

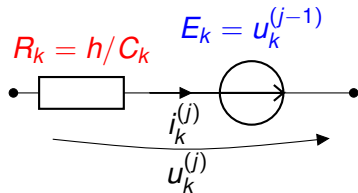
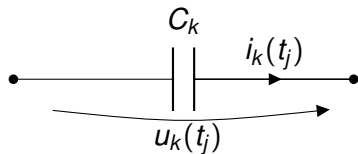
Circuitul discretizat asociat condensatorului

$$i_k(t_j) = C_k \frac{du_k}{dt}(t_j)$$

discretizată:

$$i_k^{(j)} = C_k \frac{u_k^{(j)} - u_k^{(j-1)}}{h}$$

$$i_k^{(j)} = \frac{C_k}{h} u_k^{(j)} - \frac{C_k}{h} u_k^{(j-1)}$$

Circuitul discretizat asociat condensatorului

$$i_k(t_j) = C_k \frac{du_k}{dt}(t_j)$$

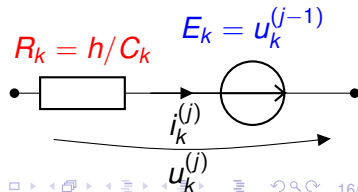
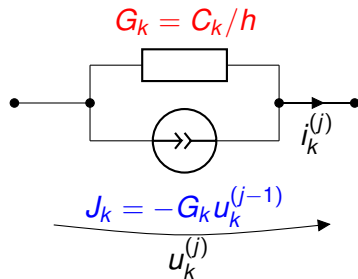
discretizată:

$$i_k^{(j)} = \frac{C_k}{h} u_k^{(j)} - \frac{C_k}{h} u_k^{(j-1)}$$

$$i_k^{(j)} = G_k u_k^{(j)} + J_k$$

$$u_k^{(j)} = \frac{1}{G_k} i_k^{(j)} - \frac{J_k}{G_k}$$

$$u_k^{(j)} = R_k i_k^{(j)} - E_k$$

Ideea algoritmului

Se rezolvă o succesiune de circuite rezistive liniare.

$$t = t_{\min}$$

repetă

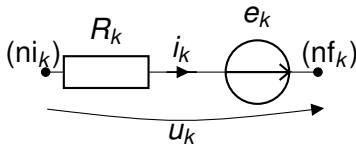
$$t = t + h$$

înlocuiește elementele reactive cu schemele lor discrete
 rezolvă circuitul rezistiv liniar (sursele au valorile la t)
 calculează mărimile de stare

cât timp $t \leq t_{\max}$

Cel mai simplu algoritm - pe ce ne bazăm

Primul algoritm scris pentru circuite rezistive liniare (crl) - laturi SRT

; declaratii date - varianta A

intreg N

intreg L

tablou intreg $ni[L]$

tablou intreg $nf[L]$

tablou real $R[L]$

tablou real $e[L]$

; număr de noduri

; număr de laturi

; noduri inițiale ale laturilor

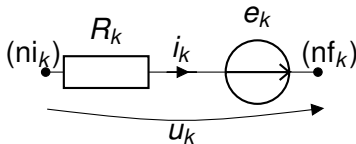
; noduri finale ale laturilor

; rezistențe

; tensiuni electromotoare

Cel mai simplu algoritm - pe ce ne bazăm

Primul algoritm scris pentru circuite rezistive liniare (crl) - laturi SRT

; declarații date - varianta B

înregistrare circuit

<u>întreg</u> N	; număr de noduri
<u>întreg</u> L	; număr de laturi
<u>tablou întreg</u> $ni[L]$	; noduri inițiale ale laturilor
<u>tablou întreg</u> $nf[L]$	; noduri finale ale laturilor
<u>tablou real</u> $R[L]$	; rezistențe
<u>tablou real</u> $e[L]$	; tensiuni electromotoare

•

Cel mai simplu algoritm - pe ce ne bazăm

Să pp că avem la dispoziție o procedură:

procedură **nodal_crl(circuit, v)**

; rezolvă un circuit rezistiv liniar cu metoda nodală

; date de intrare: structura circuit

; ieșire: valorile potențialelor v în noduri, ultimul nod este de referință

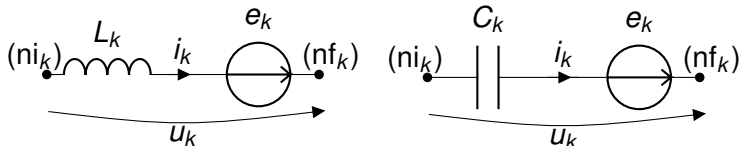
...

retur

Obs: procedura cuprinde atât asamblarea sistemului de ecuații cât și rezolvarea lui.

Cel mai simplu algoritm - ce e nou

- Admitem acum în plus, laturi L și C;
- Putem presupune că pot avea în serie o SIT.

Obs:

- Pp. pentru început că valorile surselor sunt ct. în timp.
Stare staționară (dată de condițiile inițiale) \rightarrow
altă stare staționară (impusă de topologie).
- Dacă $e_k(t)$ - modificarea (conceptuală) este minoră.

Cel mai simplu algoritm - ce e nou

Structura de date ce descrie circuitul în regim tranzitoriu trebuie extinsă:

; declarații date - varianta B

înregistrare circuit

întreg N

; număr de noduri

întreg L

; număr de laturi

tablou întreg ni[L]

; noduri inițiale ale laturilor

tablou întreg nf[L]

; noduri finale ale laturilor

tablou real e[L]

; tensiuni electromotoare

tablou caracter tip[L]

; tipul laturii R/L/C

tablou real p[L]

; parametrul rezistență/inductivitate/capacitate

tablou real IC[L]

; condiția inițială

•

OBS: IC are sens doar pentru laturi de tip L/C.

Cel mai simplu algoritm - etapa de preprocesare

```

funcție citire_date ()
; declarații
...
citește circuit.N, circuit.L
pentru k = 1, circuit.L
    citește circuit.nik, circuit.nfk
    citește circuit.θk, circuit.tipk, circuit.pk
    dacă circuit.tipk = "L" sau circuit.tipk = "C"
        citește circuit.ICk
    •
citește tmin, tmax ; intervalul de timp de simulare
citește h ; pasul de timp
•
întoarce circuit

```

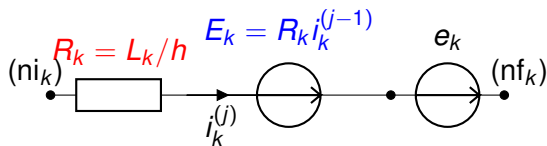
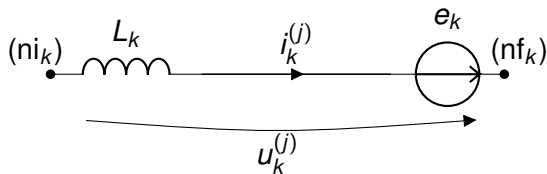
Cel mai simplu algoritm - etapa de rezolvare

```

procedură rezolvă_cl_tranz (circuit,tmin,tmax,h)
circuit_d.N = circuit.N
circuit_d.L = circuit.L
circuit_d.ni = circuit.ni
circuit_d.nf = circuit.nf
IC = circuit.IC
t = tmin
repetă
    t = t + h
    circuit_d.IC = IC
    pentru k = 1,L
        dacă circuit.tip(k) = "C"
            circuit_d.R(k) = circuit.p(k)/h
            circuit_d.e(k) = circuit.e(k) + circuit_d.R(k)*IC(k)
        altfel dacă circuit.tip(k) = "C"
            circuit_d.R(k) = h/circuit.p(k)
            circuit_d.e(k) = circuit.e(k) - IC(k)
        altfel ; latura este de tip "R"
            circuit_d.R(k) = circuit.p(k)
            circuit_d.e(k) = circuit.e(k)
    •
    •
    nodal_crl(circuit_d,v)
    ?

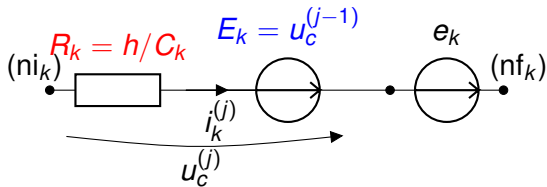
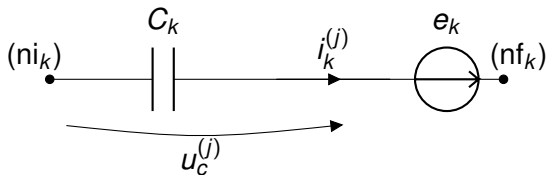
```

Cel mai simplu algoritm - etapa de rezolvare

$$i_k^{(j)} = \frac{V(ni(k)) - V(nf(k)) + e_k + R_k i_k^{(j-1)}}{R_k} = i_k^{(j-1)} + \frac{V(ni(k)) - V(nf(k)) + e_k}{R_k}$$

Cel mai simplu algoritm - etapa de rezolvare

$$u_c^{(j)} = V(ni(k)) - V(nf(k)) + e_k$$

Cel mai simplu algoritm - etapa de rezolvare

nodal_crl(circuit_d,v)

pentru k = 1,L

dacă circuit.tip(k) = "L"

$IC(k) = IC(k) + (v(ni(k)) - v(nf(k)) + circuit.e(k)) / circuit_d.R(k)$

scrie latura k, crt. prin bobina IC(k)

altfel dacă circuit.tip(k) = "C"

$IC(k) = v(ni(k)) - v(nf(k)) + circuit.e(k)$

scrie latura k, tens. pe condensator IC(k)

cât timp t ≤ tmax

Cel mai simplu algoritm

Îmbunătățiri sunt posibile, bazate pe următoarele observații:

- Dacă pasul de timp este constant, circuitul discretizat are aceleași conductanțe la fiecare iterație.
- Dacă regimul tranzitoriu aproape s-a stins, este o risipă de efort să folosim pași mici de timp.
- Calculul altor mărimi din circuit s-ar putea face pe baza teoremei substituției.

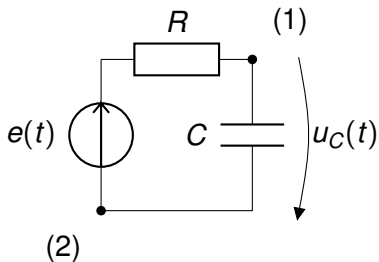
Cel mai simplu algoritm

Îmbunătățiri sunt posibile, bazate pe următoarele observații:

- Dacă pasul de timp este constant, circuitul discretizat are aceleași conductanțe la fiecare iterație.
- Dacă regimul tranzitoriu aproape s-a stins, este o risipă de efort să folosim pași mici de timp.
- Calculul altor mărimi din circuit s-ar putea face pe baza teoremei substituției.

Ideii de implementare?

Exemplul 1

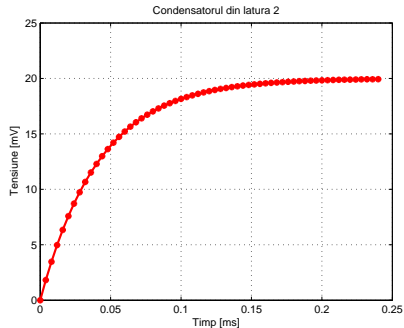
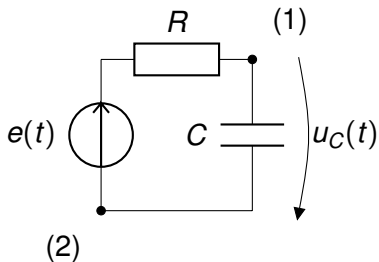
```

circuit.N = 2;
circuit.L = 2;
circuit.ni = [2; 1];
circuit.nf = [1; 2];
circuit.tip = [];
circuit.p = [10; 4e-6];
circuit.e = [20e-3; 0];
circuit.IC = [0; 0];
% info despre simularea dorita
simulare.tmin = 0;
simulare.tmax = 6*10*4e-6;

simulare.h = 4e-6;

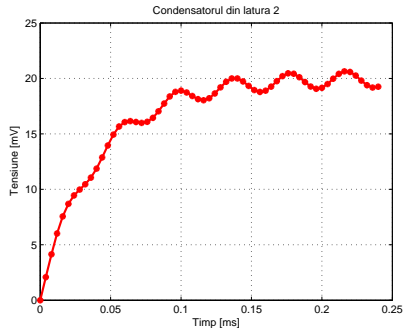
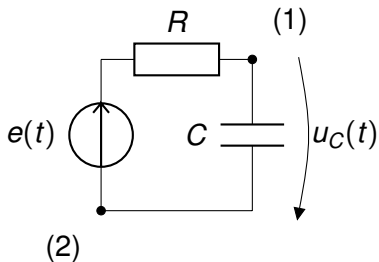
```

Exemplul 1

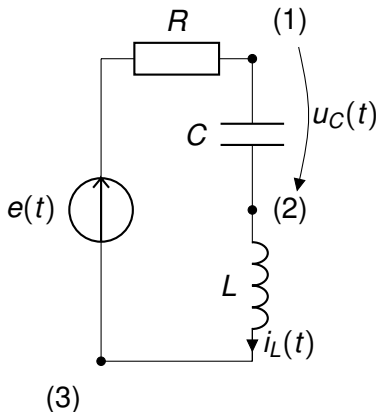
$$e(t) = 20 \text{ step}(t) \text{ [mV]}$$

Exemplul 1

$$e(t) = 20 + 5 \sin(157080t) \text{ [mV]}$$

Exemplul 2

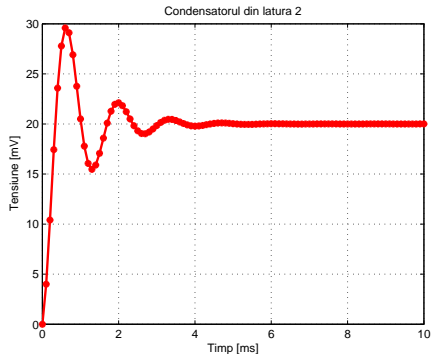
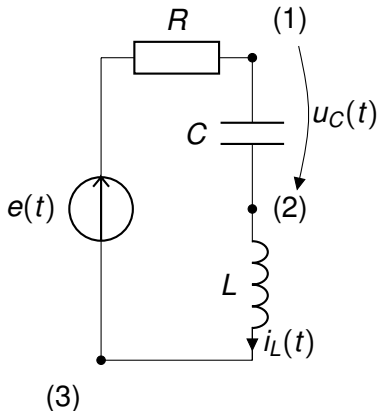
```

circuit.N = 3;
circuit.L = 3;
circuit.ni = [3; 1; 2];
circuit.nf = [1; 2; 3];
circuit.tip = [];
% regim oscilant amortizat R/(2*L) < 1/sqrt(LC)
circuit.p = [0.001; 20e-6; 2e-3];
% regim critic R/(2*L) = 1/sqrt(LC)
% circuit.p(1) = 2*circuit.p(3)/sqrt(circuit.p(2)*circuit.p(3));
% regim aperiodic R/(2*L) > 1/sqrt(LC)
% circuit.p(1) = 8*circuit.p(3)/sqrt(circuit.p(2)*circuit.p(3));
circuit.e = [20e-3; 0; 0];
circuit.IC = [0; 0; 0];
% info despre simularea dorita
simulare.tmin = 0;
simulare.tmax = 10e-3;

simulare.h = 1e-4;

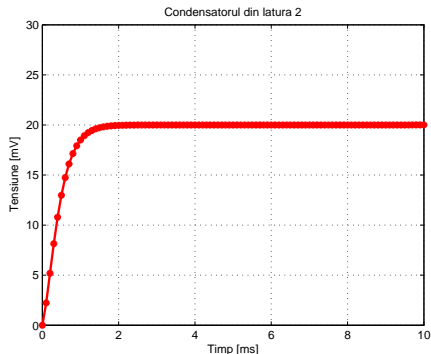
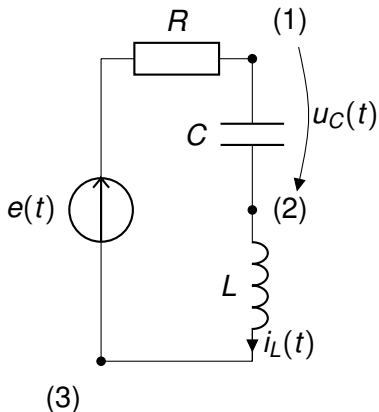
```

Exemplul 2

$e(t) = 20 \text{ step}(t) \text{ [mV]}$
 Regim oscilant amortizat.
 $(R/(2 * L) < 1/\sqrt{LC})$

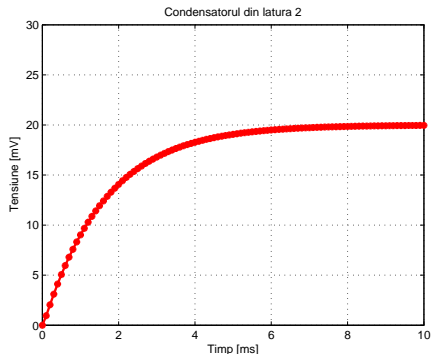
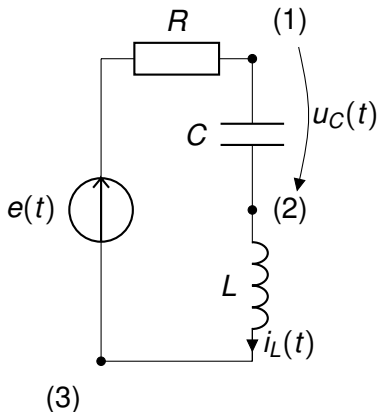
Exemplul 2

$$e(t) = 20 \text{ step}(t) \text{ [mV]}$$

$$\text{Regim critic. } (R/(2 * L) = 1/\sqrt{LC})$$

Exemplul 2

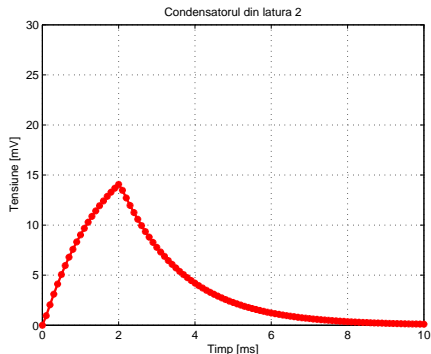
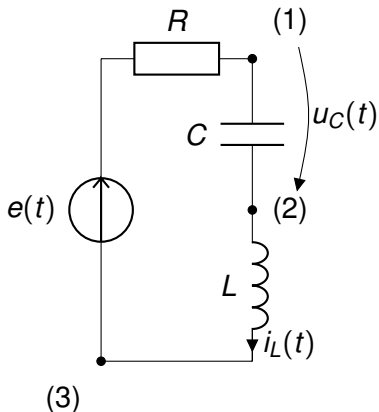

$$e(t) = 20 \text{ step}(t) \text{ [mV]}$$

Regim aperiodic.

$$(R/(2 * L) > 1/\sqrt{LC})$$

Exemplul 2

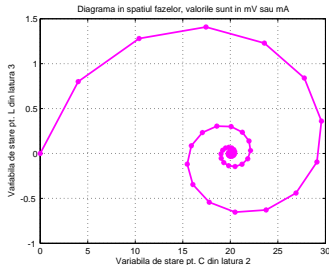
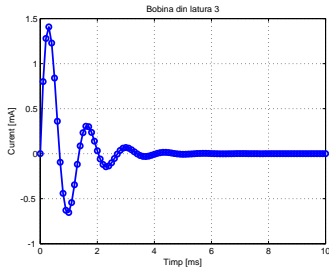
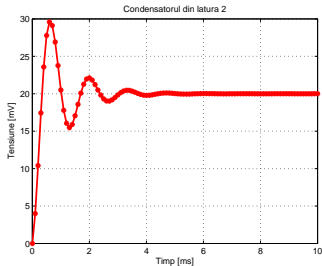

$e(t) = 20 \text{ step}(t) \text{ [mV]}, t < 2 \text{ s}$ și
 $e(t) = 0, t \geq 2 \text{ s}.$

Regim aperiodic.

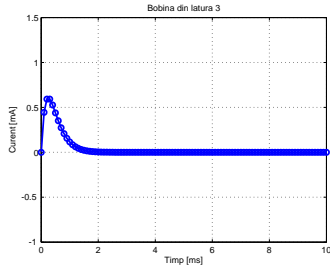
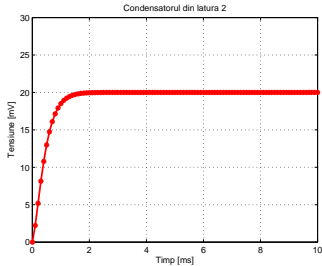
$$(R/(2 * L) > 1/\sqrt{LC})$$

Exemplul 2 - variabile și diagrama de stare

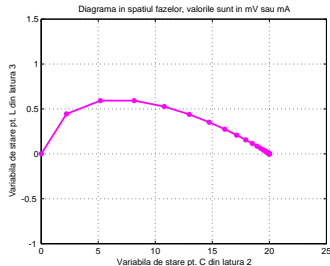

Regim oscilant amortizat.

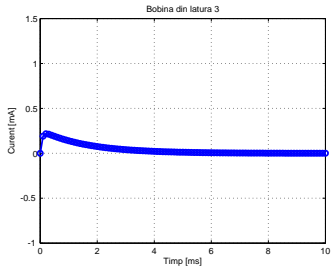
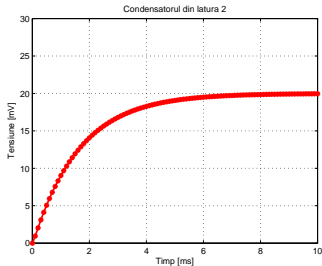
Exemplul 2 - variabile și diagrama de stare

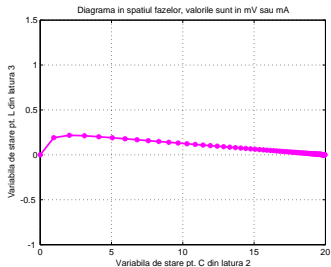
Regim critic.

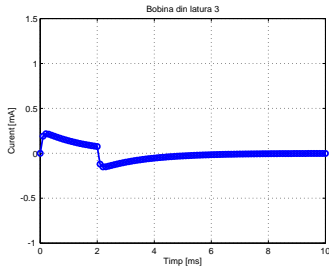
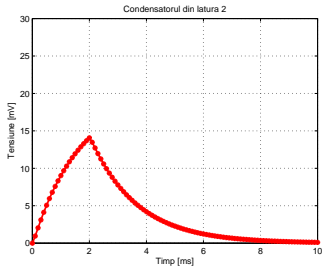
Exemplul 2 - variabile și diagrama de stare

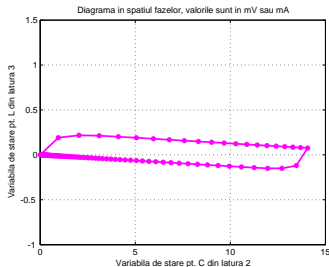
Regim aperiodic.

Exemplul 2 - variabile și diagrama de stare

Regim aperiodic (parametri),
dar $e(t)$.

Alte scheme de discretizare ?

Până acum - diferențe finite regresive de ordinul 1.
Ce ar însemna diferențe centrate de ordinul 2?

$$i_k(t_j) = C_k \frac{du_k}{dt}(t_j)$$

Discretizată

$$i_k^{(j)} = C_k \frac{u_k^{(j+1)} - u_k^{(j-1)}}{2h} \Rightarrow u_k^{(j+1)} = u_k^{(j-1)} + \frac{2h}{C_k} i_k^{(j)}$$

:(

Nu mai corespunde rezolvării unui circuit - nu apare $i_k^{(j+1)}$.

Alte scheme de discretizare ?

Până acum - diferențe finite regresive de ordinul 1.
 Ce ar însemna diferențe centrate de ordinul 2?

$$i_k(t_j) = C_k \frac{du_k}{dt}(t_j)$$

Discretizată

$$i_k^{(j)} = C_k \frac{u_k^{(j+1)} - u_k^{(j-1)}}{2h} \Rightarrow u_k^{(j+1)} = u_k^{(j-1)} + \frac{2h}{C_k} i_k^{(j)}$$

:|

Pentru alte scheme de discretizare

Alte scheme de discretizare ?

Până acum - diferențe finite regresive de ordinul 1.

Ce ar însemna diferențe centrate de ordinul 2?

$$i_k(t_j) = C_k \frac{du_k}{dt}(t_j)$$

Discretizată

$$i_k^{(j)} = C_k \frac{u_k^{(j+1)} - u_k^{(j-1)}}{2h} \Rightarrow u_k^{(j+1)} = u_k^{(j-1)} + \frac{2h}{C_k} i_k^{(j)}$$

:)

Pentru alte scheme de discretizare

asamblăm sistemul de stare.

Sistem (descriptor) de stare linear, invariabil în timp

Notății TS:

$$\mathbf{E} \frac{d\mathbf{x}}{dt} = \mathbf{Ax}(t) + \mathbf{Bu}(t)$$

$$\mathbf{y}(t) = \mathbf{Cx}(t) + \mathbf{Du}(t)$$

Notății IE:

$$\mathbf{C} \frac{d\mathbf{x}}{dt}(t) = -\mathbf{Gx}(t) + \mathbf{Bu}(t)$$

$$\mathbf{y}(t) = \mathbf{E}^T \mathbf{x}(t) + \mathbf{Du}(t)$$

$\mathbf{x} \in \mathbb{R}^{n \times 1}$ - mărimi de stare
 $\mathbf{u} \in \mathbb{R}^{m \times 1}$ - mărimi de intrare
 $\mathbf{y} \in \mathbb{R}^{p \times 1}$ - mărimi de ieșire

TS: $\mathbf{E}, \mathbf{A} \in \mathbb{R}^{n \times n}$
 IE: $\mathbf{C}, \mathbf{G} \in \mathbb{R}^{n \times n}$
 LTI - linear time invariant

Sistem (descriptor) de stare linear, invariabil în timp

Notății TS:

$$\mathbf{E} \frac{d\mathbf{x}}{dt} = \mathbf{Ax}(t) + \mathbf{Bu}(t)$$

$$\mathbf{y}(t) = \mathbf{Cx}(t) + \mathbf{Du}(t)$$

Notății IE:

$$\mathbf{C} \frac{d\mathbf{x}}{dt}(t) = -\mathbf{Gx}(t) + \mathbf{Bu}(t)$$

$$\mathbf{y}(t) = \mathbf{E}^T \mathbf{x}(t) + \mathbf{Du}(t)$$

$\mathbf{x} \in \mathbb{R}^{n \times 1}$ - mărimi de stare
 $\mathbf{u} \in \mathbb{R}^{m \times 1}$ - mărimi de intrare
 $\mathbf{y} \in \mathbb{R}^{p \times 1}$ - mărimi de ieșire

TS: $\mathbf{E}, \mathbf{A} \in \mathbb{R}^{n \times n}$
 IE: $\mathbf{C}, \mathbf{G} \in \mathbb{R}^{n \times n}$
 LTI - linear time invariant

Sistem de stare linear, invariabil în timp

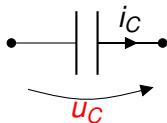
Notății TS - dacă **E** este matricea unitate:

$$\begin{aligned}\frac{d\mathbf{x}}{dt} &= \mathbf{Ax}(t) + \mathbf{Bu}(t) \\ \mathbf{y}(t) &= \mathbf{Cx}(t) + \mathbf{Du}(t)\end{aligned}$$

Notății IE - dacă **C** este inversabilă:

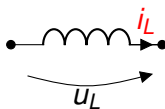
$$\begin{aligned}\frac{d\mathbf{x}}{dt}(t) &= -\mathbf{C}^{-1}\mathbf{Gx}(t) + \mathbf{C}^{-1}\mathbf{Bu}(t) \\ \mathbf{y}(t) &= \mathbf{E}^T\mathbf{x}(t) + \mathbf{Du}(t)\end{aligned}$$

Variabile de stare

N_C - nr. condensatoare

$$C \frac{du_C}{dt} = i_C$$

N_L - nr. bobine

$$L \frac{di_L}{dt} + \sum M \frac{di_M}{dt} = u_L$$

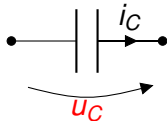
$$\begin{bmatrix} \mathbf{C}' & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{L}' \end{bmatrix} \frac{d}{dt} \begin{bmatrix} \mathbf{u}_C \\ \mathbf{i}_L \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{i}_C \\ \mathbf{u}_L \end{bmatrix}, \quad (16)$$

$$\mathbf{C}' = \text{diag}(C_1, \dots, C_{N_C}) \in \mathbb{R}^{N_C \times N_C} \quad \mathbf{L}' \in \mathbb{R}^{N_L \times N_L}$$

$$\mathbf{u}_C \in \mathbb{R}^{N_C \times 1} \quad \mathbf{i}_L \in \mathbb{R}^{N_L \times 1}$$

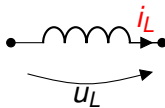
$$\mathbf{i}_C \in \mathbb{R}^{N_C \times 1} \quad \mathbf{u}_L \in \mathbb{R}^{N_L \times 1}$$

Variabile de stare

N_C - nr. condensatoare

$$C \frac{du_C}{dt} = i_C$$

N_L - nr. bobine

$$L \frac{di_L}{dt} + \sum M \frac{di_M}{dt} = u_L$$

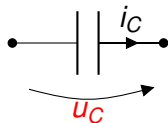
$$\begin{bmatrix} \mathbf{C}' & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{L}' \end{bmatrix} \frac{d}{dt} \begin{bmatrix} \mathbf{u}_C \\ \mathbf{i}_L \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{i}_C \\ \mathbf{u}_L \end{bmatrix}, \quad (16)$$

$$\mathbf{C}' = \text{diag}(C_1, \dots, C_{N_C}) \in \mathbb{R}^{N_C \times N_C} \quad \mathbf{L}' \in \mathbb{R}^{N_L \times N_L}$$

$$\mathbf{u}_C \in \mathbb{R}^{N_C \times 1} \quad \mathbf{i}_L \in \mathbb{R}^{N_L \times 1}$$

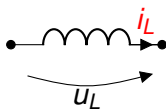
$$\mathbf{i}_C \in \mathbb{R}^{N_C \times 1} \quad \mathbf{u}_L \in \mathbb{R}^{N_L \times 1}$$

Variabile de stare

N_C - nr. condensatoare

$$C \frac{du_C}{dt} = i_C$$

N_L - nr. bobine

$$L \frac{di_L}{dt} + \sum M \frac{di_M}{dt} = u_L$$

$$\begin{bmatrix} \mathbf{C}' & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{L}' \end{bmatrix} \frac{d}{dt} \begin{bmatrix} \mathbf{u}_C \\ \mathbf{i}_L \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{i}_C \\ \mathbf{u}_L \end{bmatrix}, \quad (16)$$

$$\mathbf{C}' = \text{diag}(C_1, \dots, C_{N_C}) \in \mathbb{R}^{N_C \times N_C} \quad \mathbf{L}' \in \mathbb{R}^{N_L \times N_L}$$

$$\mathbf{u}_C \in \mathbb{R}^{N_C \times 1} \quad \mathbf{i}_L \in \mathbb{R}^{N_L \times 1}$$

$$\mathbf{i}_C \in \mathbb{R}^{N_C \times 1} \quad \mathbf{u}_L \in \mathbb{R}^{N_L \times 1}$$

Sistem de stare

Vectorul mărimilor de stare

$$\mathbf{x} = \begin{bmatrix} \mathbf{u}_C \\ \mathbf{i}_L \end{bmatrix}. \quad (17)$$

$$\begin{bmatrix} \mathbf{C}' & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{L}' \end{bmatrix} \frac{d}{dt} \begin{bmatrix} \mathbf{u}_C \\ \mathbf{i}_L \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{i}_C \\ \mathbf{u}_L \end{bmatrix}, \quad (18)$$

Sistem de stare

Vectorul mărimilor de stare

$$\mathbf{x} = \begin{bmatrix} \mathbf{u}_C \\ \mathbf{i}_L \end{bmatrix}. \quad (17)$$

$$\begin{bmatrix} \mathbf{C}' & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{L}' \end{bmatrix} \frac{d}{dt} \begin{bmatrix} \mathbf{u}_C \\ \mathbf{i}_L \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{i}_C \\ \mathbf{u}_L \end{bmatrix}, \quad (18)$$

$$\mathbf{C} \frac{d\mathbf{x}}{dt} = -\mathbf{G}\mathbf{x} + \mathbf{B}\mathbf{u} \quad (19)$$

Sistem de stare

Vectorul mărimilor de stare

$$\mathbf{x} = \begin{bmatrix} \mathbf{u}_C \\ \mathbf{i}_L \end{bmatrix}. \quad (17)$$

$$\begin{bmatrix} \mathbf{C}' & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{L}' \end{bmatrix} \frac{d}{dt} \begin{bmatrix} \mathbf{u}_C \\ \mathbf{i}_L \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{i}_C \\ \mathbf{u}_L \end{bmatrix}, \quad (18)$$

$$\mathbf{C} \frac{d\mathbf{x}}{dt} = -\mathbf{G}\mathbf{x} + \mathbf{B}\mathbf{u} \quad (19)$$

$$\mathbf{C} = \begin{bmatrix} \mathbf{C}' & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & \mathbf{L}' \end{bmatrix} \quad (20)$$

Sistem de stare

$$\begin{bmatrix} \mathbf{i}_C \\ \mathbf{u}_L \end{bmatrix} = -\mathbf{G} \begin{bmatrix} \mathbf{u}_C \\ \mathbf{i}_L \end{bmatrix} + \mathbf{B} \begin{bmatrix} \mathbf{j} \\ \mathbf{e} \end{bmatrix}, \quad (21)$$

unde

$$\mathbf{u} = \begin{bmatrix} \mathbf{j} \\ \mathbf{e} \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^{(N_j+N_e) \times 1} \quad (22)$$

$$\mathbf{j} \in \mathbb{R}^{N_j \times 1} \quad \mathbf{e} \in \mathbb{R}^{N_e \times 1}$$

Sistem de stare

$$\begin{bmatrix} \mathbf{i}_C \\ \mathbf{u}_L \end{bmatrix} = -\mathbf{G} \begin{bmatrix} \mathbf{u}_C \\ \mathbf{i}_L \end{bmatrix} + \mathbf{B} \begin{bmatrix} \mathbf{j} \\ \mathbf{e} \end{bmatrix}, \quad (21)$$

unde

$$\mathbf{u} = \begin{bmatrix} \mathbf{j} \\ \mathbf{e} \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^{(N_j+N_e) \times 1} \quad (22)$$

$$\mathbf{j} \in \mathbb{R}^{N_j \times 1} \quad \mathbf{e} \in \mathbb{R}^{N_e \times 1}$$

$$-\mathbf{G} = \begin{bmatrix} \mathbf{H}_{CC} & \mathbf{H}_{CL} \\ \mathbf{H}_{LC} & \mathbf{H}_{LL} \end{bmatrix} \quad \mathbf{B} = \begin{bmatrix} \mathbf{B}_{CJ} & \mathbf{B}_{CE} \\ \mathbf{B}_{LJ} & \mathbf{B}_{LE} \end{bmatrix}$$

Sistem de stare

$$\mathbf{H}_{CC}\mathbf{u}_C + \mathbf{H}_{CL}\mathbf{i}_L + \mathbf{B}_{CJ}\mathbf{j} + \mathbf{B}_{CE}\mathbf{e} = \mathbf{i}_C, \quad (23)$$

$$\mathbf{H}_{LC}\mathbf{u}_C + \mathbf{H}_{LL}\mathbf{i}_L + \mathbf{B}_{LJ}\mathbf{j} + \mathbf{B}_{LE}\mathbf{e} = \mathbf{u}_L, \quad (24)$$

Necunoscutele pot fi aflate prin rezolvare de circuite rezistive:

a) $\mathbf{e} = \mathbf{0}$, $\mathbf{j} = \mathbf{0}$, $\mathbf{i}_L = \mathbf{0}$

În plus $\mathbf{u}_C = [1 \ 0 \ \dots \ 0]^T$ (primul condensator \rightarrow SIT de 1V, iar restul \rightarrow cond. perfecte)

Se rezolvă circuitul rezistiv și se calculează:

- \mathbf{i}_C (crt. prin SIT și prin cond. perfecte) = prima coloană din \mathbf{H}_{CC}
- \mathbf{u}_L (tens. la bornele iz. perfecte) = prima coloană din \mathbf{H}_{LC} .

Similar, celelalte componente ale lui \mathbf{u}_C sunt egalate cu 1 pe rând \Rightarrow după

N_C rezolvări de circuite rezistive $\Rightarrow \mathbf{H}_{CC}$ și \mathbf{H}_{LC}

Sistem de stare

$$\mathbf{H}_{CC}\mathbf{u}_C + \mathbf{H}_{CL}\mathbf{i}_L + \mathbf{B}_{CJ}\mathbf{j} + \mathbf{B}_{CE}\mathbf{e} = \mathbf{i}_C, \quad (25)$$

$$\mathbf{H}_{LC}\mathbf{u}_C + \mathbf{H}_{LL}\mathbf{i}_L + \mathbf{B}_{LJ}\mathbf{j} + \mathbf{B}_{LE}\mathbf{e} = \mathbf{u}_L, \quad (26)$$

Necunoscutele pot fi aflate prin rezolvare de circuite rezistive:

b) $\mathbf{e} = \mathbf{0}$, $\mathbf{j} = \mathbf{0}$, $\mathbf{u}_C = \mathbf{0}$

În plus $\mathbf{i}_L = [1 \ 0 \ \dots \ 0]^T$ (prima bobină \rightarrow SIC de 1A, iar restul \rightarrow iz. perfecte)

Se rezolvă circuitul rezistiv și se calculează:

- \mathbf{i}_C (crt. prin cond. perfecte) = prima coloană din \mathbf{H}_{CL}
- \mathbf{u}_L (tens. la bornele SIC și iz. perfecte) = prima coloană din \mathbf{H}_{LL} .

Similar, celelalte componente ale lui \mathbf{i}_L sunt egalate cu 1 pe rând \Rightarrow după N_L rezolvări de circuite rezistive $\Rightarrow \mathbf{H}_{CL}$ și \mathbf{H}_{LL}

Sistem de stare

$$\mathbf{H}_{CC}\mathbf{u}_C + \mathbf{H}_{CL}\mathbf{i}_L + \mathbf{B}_{CJ}\mathbf{j} + \mathbf{B}_{CE}\mathbf{e} = \mathbf{i}_C, \quad (27)$$

$$\mathbf{H}_{LC}\mathbf{u}_C + \mathbf{H}_{LL}\mathbf{i}_L + \mathbf{B}_{LJ}\mathbf{j} + \mathbf{B}_{LE}\mathbf{e} = \mathbf{u}_L, \quad (28)$$

Necunoscutele pot fi aflate prin rezolvare de circuite rezistive:

c) $\mathbf{e} = \mathbf{0}$, $\mathbf{i}_L = \mathbf{0}$, $\mathbf{u}_C = \mathbf{0}$

În plus $\mathbf{j} = [1 \ 0 \ \dots \ 0]^T$ (prima SIC \rightarrow este de 1A, iar restul \rightarrow iz. perfecte)

Se rezolvă circuitul rezistiv și se calculează:

- \mathbf{i}_C (crt. prin cond. perfecte) = prima coloană din \mathbf{B}_{CJ}
- \mathbf{u}_L (tens. la bornele iz. perfecte) = prima coloană din \mathbf{B}_{LJ} .

Similar, celelalte componente ale lui \mathbf{j} sunt egale cu 1 pe rând \Rightarrow după N_J rezolvări de circuite rezistive $\Rightarrow \mathbf{B}_{CJ}$ și \mathbf{B}_{LJ}

Sistem de stare

$$\mathbf{H}_{CC}\mathbf{u}_C + \mathbf{H}_{CL}\mathbf{i}_L + \mathbf{B}_{CJ}\mathbf{j} + \mathbf{B}_{CE}\mathbf{e} = \mathbf{i}_C, \quad (29)$$

$$\mathbf{H}_{LC}\mathbf{u}_C + \mathbf{H}_{LL}\mathbf{i}_L + \mathbf{B}_{LJ}\mathbf{j} + \mathbf{B}_{LE}\mathbf{e} = \mathbf{u}_L, \quad (30)$$

Necunoscutele pot fi aflate prin rezolvare de circuite rezistive:

d) $\mathbf{j} = \mathbf{0}$, $\mathbf{i}_L = \mathbf{0}$, $\mathbf{u}_C = \mathbf{0}$

În plus $\mathbf{e} = [1 \ 0 \ \dots \ 0]^T$ (prima SIT \rightarrow este de 1V, iar restul \rightarrow cond. perfecte)

Se rezolvă circuitul rezistiv și se calculează:

- \mathbf{i}_C (crt. prin cond. perfecte) = prima coloană din \mathbf{B}_{CE}
- \mathbf{u}_L (tens. la bornele iz. perfecte) = prima coloană din \mathbf{B}_{LE} .

Similar, celelalte componente ale lui \mathbf{e} sunt egalate cu 1 pe rând \Rightarrow după N_E rezolvări de circuite rezistive $\Rightarrow \mathbf{B}_{CE}$ și \mathbf{B}_{LE}

Sistem de stare

În concluzie, pentru calculul matricelor **H** și **B**,

- L - SIC de 1 A sau cu un izolator perfect;
- SIC - are valoarea 1 A sau 0 (e înlocuită cu un izolator perfect);
- C - SIT de 1 V sau cu un conductor ideal;
- SIT - are valoarea de 1 V sau 0 (e înlocuită cu un conductor perfect).

⇒

Sistem de stare

În concluzie, pentru calculul matricelor **H** și **B**,

- L - SIC de 1 A sau cu un izolator perfect;
- SIC - are valoarea 1 A sau 0 (e înlocuită cu un izolator perfect);
- C - SIT de 1 V sau cu un conductor ideal;
- SIT - are valoarea de 1 V sau 0 (e înlocuită cu un conductor perfect).

⇒

E nevoie de o procedură care să rezolve circuite rezistive care au: R, SIT, SIC, conductoare perfecte, izolatoare perfecte.

Sistem de stare

Kirchhoff I:

$$\mathbf{A}_G \mathbf{i}_G + \mathbf{A}_L \mathbf{i}_L + \mathbf{A}_e \mathbf{i}_e + \mathbf{A}_C \mathbf{i}_C + \mathbf{A}_j \mathbf{i}_j = \mathbf{0}, \quad (31)$$

\mathbf{i}_L și \mathbf{i}_j sunt cunoscuți (au componente 0 sau 1). \Rightarrow

$$\mathbf{A}_G \mathbf{i}_G + \mathbf{A}_e \mathbf{i}_e + \mathbf{A}_C \mathbf{i}_C = -\mathbf{A}_L \mathbf{i}_L - \mathbf{A}_j \mathbf{i}_j. \quad (32)$$

Kirchhoff II:

$$\mathbf{u}_G = \mathbf{A}_G^T \mathbf{V}, \quad (33)$$

$$\mathbf{u}_L = \mathbf{A}_L^T \mathbf{V}, \quad (34)$$

$$\mathbf{u}_j = \mathbf{A}_j^T \mathbf{V}, \quad (35)$$

$$\mathbf{A}_e^T \mathbf{V} = \mathbf{u}_e, \quad (36)$$

$$\mathbf{A}_C^T \mathbf{V} = \mathbf{u}_C. \quad (37)$$

\mathbf{u}_e și \mathbf{u}_C sunt cunoscuți (au componente 0 sau 1).

Sistem de stare

Ec. constitutive pentru rezistoare

$$\mathbf{i}_G = \mathbf{G}\mathbf{u}_G, \quad (38)$$

unde $\mathbf{G} = \text{diag}(G_1, \dots, G_{N_G})$.

Sistemul de rezolvat

$$\begin{aligned} \mathbf{A}_G \mathbf{G} \mathbf{A}_G^T \mathbf{V} + \mathbf{A}_e \mathbf{i}_e + \mathbf{A}_C \mathbf{i}_C &= -\mathbf{A}_L \mathbf{i}_L - \mathbf{A}_j \mathbf{j}_j, \\ \mathbf{A}_e^T \mathbf{V} &= \mathbf{u}_e, \\ \mathbf{A}_C^T \mathbf{V} &= \mathbf{u}_C, \end{aligned} \quad (39)$$

\mathbf{i}_C este o parte din soluție, apoi \mathbf{u}_L este calculat cu (34).

Sistem de stare

Obs: matricea coeficienților este întotdeauna aceeași și membrul drept e cunoscut pentru toate cazurile \Rightarrow cele $N_C + N_L + N_j + N_e$ rezolvări se pot face simultan:

Dacă notăm sistemul de rezolvat

$$\mathbf{M} \begin{bmatrix} \mathbf{V} \\ \mathbf{i}_e \\ \mathbf{i}_C \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\mathbf{A}_L \mathbf{i}_L - \mathbf{A}_j \mathbf{i}_j \\ \mathbf{u}_e \\ \mathbf{u}_C \end{bmatrix}, \quad (40)$$

atunci

Sistem de stare

atunci rezolvarea simultană este descrisă de

$$\mathbf{M} \begin{bmatrix} \mathbf{V}_a & \mathbf{V}_b & \mathbf{V}_c & \mathbf{V}_d \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \mathbf{H}_{CC} & \mathbf{H}_{CL} & \mathbf{B}_{CE} & \mathbf{B}_{CJ} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{0} & -\mathbf{A}_L & \mathbf{0} & -\mathbf{A}_j \\ \mathbf{0} & \mathbf{0} & -\mathbf{I} & \mathbf{0} \\ \mathbf{I} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{0} \end{bmatrix}, \quad (41)$$

apoi

$$\begin{bmatrix} \mathbf{H}_{LC} & \mathbf{H}_{LL} & \mathbf{B}_{LE} & \mathbf{B}_{LJ} \end{bmatrix} = \mathbf{A}_L^T \begin{bmatrix} \mathbf{V}_a & \mathbf{V}_b & \mathbf{V}_c & \mathbf{V}_d \end{bmatrix}. \quad (42)$$

Sistem de stare

atunci rezolvarea simultană este descrisă de

$$\mathbf{M} \begin{bmatrix} \mathbf{V}_a & \mathbf{V}_b & \mathbf{V}_c & \mathbf{V}_d \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ \mathbf{H}_{CC} & \mathbf{H}_{CL} & \mathbf{B}_{CE} & \mathbf{B}_{CJ} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{0} & -\mathbf{A}_L & \mathbf{0} & -\mathbf{A}_j \\ \mathbf{0} & \mathbf{0} & -\mathbf{I} & \mathbf{0} \\ \mathbf{I} & \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{0} \end{bmatrix}, \quad (41)$$

apoi

$$\begin{bmatrix} \mathbf{H}_{LC} & \mathbf{H}_{LL} & \mathbf{B}_{LE} & \mathbf{B}_{LJ} \end{bmatrix} = \mathbf{A}_L^T \begin{bmatrix} \mathbf{V}_a & \mathbf{V}_b & \mathbf{V}_c & \mathbf{V}_d \end{bmatrix}. \quad (42)$$

Foarte convenabil de implementat în Matlab/Octave/Scilab etc

Observații

- 1 Ecuația a doua din sistemul de stare depinde de mărimile de interes.
- 2 Metoda eșuează dacă

Observații

- 1 Ecuția a doua din sistemul de stare depinde de mărimile de interes.
- 2 Metoda eșuează dacă rezolvările de circuite rezistive intermediare conduc la probleme prost formulate matematic.
De exemplu:

Observații

- 1 Ecuția a doua din sistemul de stare depinde de mărimile de interes.
- 2 Metoda eșuează dacă rezolvările de circuite rezistive intermediare conduc la probleme prost formulate matematic.
De exemplu:
 - există bucle formate numai din SIT și C

Observații

- 1 Ecuția a doua din sistemul de stare depinde de mărimile de interes.
- 2 Metoda eșuează dacă rezolvările de circuite rezistive intermediare conduc la probleme prost formulate matematic.

De exemplu:

- există bucle formate numai din SIT și C
- există secțiuni formate numai din SIC și L

Observații

- 1 Ecuția a doua din sistemul de stare depinde de mărimile de interes.
- 2 Metoda eșuează dacă rezolvările de circuite rezistive intermediare conduc la probleme prost formulate matematic.

De exemplu:

- există bucle formate numai din SIT și C
- există secțiuni formate numai din SIC și L

Se poate obține un sistem de stare dacă circuitul nu are **elemente acumulative de energie în exces**.

Euler implicit

O dată determinat sistemul de stare, implementarea Euler implicit este

$$\begin{aligned}\frac{d\mathbf{x}}{dt} &= \mathbf{Ax}(t) + \mathbf{Bu}(t) \\ \mathbf{y}(t) &= \mathbf{Cx}(t) + \mathbf{Du}(t)\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\frac{\mathbf{x}^{(j)} - \mathbf{x}^{(j-1)}}{h} &= \mathbf{Ax}^{(j)} + \mathbf{Bu}^{(j)} \\ \mathbf{y}^{(j)} &= \mathbf{Cx}^{(j)} + \mathbf{Du}^{(j)}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}(\mathbf{I} - h\mathbf{A})\mathbf{x}^{(j)} &= \mathbf{x}^{(j-1)} + h\mathbf{Bu}^{(j)} \\ \mathbf{y}^{(j)} &= \mathbf{Cx}^{(j)} + \mathbf{Du}^{(j)}\end{aligned}$$

Euler implicit

$$(\mathbf{I} - h\mathbf{A})\mathbf{x}^{(j)} = \mathbf{x}^{(j-1)} + h\mathbf{B}\mathbf{u}^{(j)} \quad (43)$$

$$\mathbf{y}^{(j)} = \mathbf{C}\mathbf{x}^{(j)} + \mathbf{D}\mathbf{u}^{(j)} \quad (44)$$

Parcurge pași de timp

- 1 rezolvă (43)
- 2 calculează (44)

Euler implicit

$$(\mathbf{I} - h\mathbf{A})\mathbf{x}^{(j)} = \mathbf{x}^{(j-1)} + h\mathbf{B}\mathbf{u}^{(j)} \quad (43)$$

$$\mathbf{y}^{(j)} = \mathbf{C}\mathbf{x}^{(j)} + \mathbf{D}\mathbf{u}^{(j)} \quad (44)$$

Parcurge pași de timp

- 1 rezolvă (43)
- 2 calculează (44)

Foarte convenabil de implementat în Matlab/Octave/Scilab, etc.

Referințe

- [Ioan98] D. Ioan et al., *Metode numerice in ingineria electrica*, Ed. Matrix Rom, Bucuresti, 1998. (Capitolul 20)
- [Sadiku] Alexander și Sadiku, *Fundamentals of Electric Circuits*, (de exemplu ediția a 4-a, 16.5 - variabile de stare).

Disponibilă la <http://www.portcity.edu.bd/ELibrary/EEE/fundamentalsofelectriccircuits.pdf>